

Anna FIŠEROVÁ, *Hmotná kultura sídel Krakovských z Kolovrat v letech 1750-1850*, České Budějovice 2017, Historický ústav Filozofické fakulty Jihočeské univerzity v Českých Budějovicích, diplomová práce, 141 s.

Posudek vedoucího diplomové práce

Výzkum novověkých rezidencí urozených jedinců z českých zemí tvoří nedílnou součást domácí historiografie, což také Anna Fišerová dokládá v úvodní kapitole, v níž se zevrubně pokouší shrnout základní literaturu, zhodnotit dochovanou pramennou základnu a naznačit vlastní metodologická východiska. Jak však autorka správně podotýká, tomuto konstatování prozatím neodpovídá rovnoměrné rozložení výsledků vědeckého úsilí v celém období 16. až 20. století. Jestliže si za téma své diplomové práce vybrala problematiku rezidencí březnické větve starobylého šlechtického rodu Krakovských z Kolovrat ve druhé polovině 18. a první půli 19. věku, lze její volbu považovat za vědecky velmi závažnou, neboť pro toto období prozatím v českém dějepisectví chybí základní výzkum.

V heuristické fázi svého výzkumu se autorka musela vyrovnat s jazykově i paleograficky náročnými prameny, které studovala ve Státním oblastním archivu Praha, Státním oblastním archivu Plzeň, pracoviště Klášter u Nepomuka a Státním oblastním archivu Třeboň, oddělení Jindřichův Hradec. Svě pojednání vystavěla především na obsahové analýze inventářů zámků Březnice a Hradiště u Blovic a městského paláce na Valdštejském náměstí v Praze, z nichž mnohé čítaly více než 100 folií. Stranou pozornosti však neponechala ani další prameny - soupisy knižních titulů bibliotéky v Březnici, konzumní účty domácnosti Josefa Marii Krakovského z Kolovrat, soupisy pokrmů servírovaných Janu Nepomuku Karlovi Krakovskému z Kolovrat a jeho úředníkům. Neméně důležitý pramen rovněž představují četné soudobé hmotné předměty, které se až do současnosti dochovaly v dotčených rezidencích Krakovských z Kolovrat.

Autorka se v pěti obsáhlých kapitolách postupně věnovala označení rezidenční sítě březnické větve Krakovských z Kolovrat ve druhé polovině 18. a první půli 19. století, stavebních dějin výše uvedených objektů i majitelů, kteří je vlastnili a (ne)využívali. Stranou pozornosti neponechala ani topografii těchto sídel a vývoj jejich vnitřní struktury v časovém horizontu přibližně 100 roků. Těžiště samotné práce však tvoří analýza hmotného vybavení jednotlivých místností a symbolické výzdoby jednotlivých předmětů. Autorce ovšem nešlo o pouhý popis mobiliáře či výzdoby konkrétních místností. Zmiňovaný nástin představuje v jejích očích prostředek, jak proniknout do myšlenkového světa urozených jedinců druhé půle

18. a první poloviny 19. století, naznačit jejich hodnotový žebříček. Z takto orientovaného přístupu je možné zřetelně vypořádat, stejně jako v případě bakalářské práce obhájené na HU FF JU v roce 2015, že se inspirovala knihou německého sociologa Norberta Eliase *O procesu civilizace*, neboť se postupně snažila zodpovědět například otázky ohledně módních trendů, které ovlivňovaly kulturní a civilizační vývoj soudobé společnosti, především však životní styl urozených jedinců.

Rozprava Anny Fišerové přináší množství cenných vědeckých poznatků o podobě šlechtických sídel, jejich hmotné kultuře a způsobech sebeprezentace urozených osob v 18. a 19. století. Je výsledkem samostatného badatelského úsilí a mimořádné péle. Práce navíc ukazuje jednu z možných cest, jak proniknout do myšlenkového světa člověka výše zmiňovaného období. Dobře zvolené téma dokázala uchopit po stránce heuristické i metodologické vcelku náročným způsobem. Proto diplomovou práci Anny Fišerové doporučuji k obhajobě a navrhuji ji klasifikovat stupněm **výborně**.

PhDr. Rostislav Smíšek, Ph.D.

České Budějovice 8. 6. 2017